

Chambre des Représentants

SESSION 1968-1969

15 AVRIL 1969

PROPOSITION DE LOI

relative aux pensions des officiers et agents judiciaires près les parquets ainsi qu'aux officiers et agents des services extérieurs de la Sûreté de l'Etat.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Le régime des pensions à la police judiciaire et à la Sûreté de l'Etat (services extérieurs) est régi par la loi du 15 mai 1920 axée elle-même sur la loi générale sur les pensions civiles et ecclésiastiques du 21 juillet 1844.

Il s'impose actuellement de légiférer à nouveau, compte tenu de certains éléments dont l'importance ne semble pas avoir été suffisamment prise en considération.

Depuis le dépôt de la proposition de loi n° 1041/1 du 8 avril 1965 est intervenue la loi du 14 avril 1965 qui permet d'octroyer aux chefs de laboratoire de police scientifique et aux opérateurs, le bénéfice du calcul de leur pension en cinquantièmes par années prestées, comme les officiers et agents de la police judiciaire et de la Sûreté de l'Etat.

Dans les textes qui vont suivre, l'appellation « officiers judiciaires » comprendra les chefs de laboratoire, de même que celle « d'agents judiciaires » comprendra les opérateurs de laboratoire. Par « membres de la police judiciaire », il faut entendre l'ensemble des deux catégories.

Par officiers et agents des services extérieurs de la Sûreté de l'Etat, il faut comprendre l'ensemble de la hiérarchie des services extérieurs allant de l'agent au commissaire en chef.

Le régime des pensions des deux services précités est identique.

L'âge de la mise à la retraite des membres de la police judiciaire et de la Sûreté de l'Etat doit être ramené de 65 à 60 ans. Des arguments sérieux justifient cette revendication.

1. Tous les services de sécurité — ce terme étant pris au sens large — ou de police, voient leurs membres béné-

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1968-1969

15 APRIL 1969

WETSVOORSTEL

betreffende het pensioen van de gerechtelijke officieren en agenten bij de parketten, alsmede van de officieren en agenten van de buitendiensten bij de Veiligheid van de Staat.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het pensioenstelsel bij de gerechtelijke politie en bij de Veiligheid van de Staat (buitendiensten) is geregeld bij de wet van 15 mei 1920, die zelf steunt op de algemene wet op de burgerlijke en de kerkelijke pensioenen van 21 juli 1844.

Thans moet daarin een wijziging worden aangebracht omdat men rekening moet houden met bepaalde factoren waarvan de betekenis niet voldoende in overweging werd genomen.

Sedert de indiening van het wetsvoorstel n° 1041/1 van 8 april 1965 is de wet van 14 april 1965 aangenomen, waarbij aan de chefs en de operatoren der laboratoria voor wetenschappelijke politie als voordeel wordt toegekend dat hun pensioen in vijftigste per gepresteerd jaar wordt berekend, zoals voor de officieren en agenten van de gerechtelijke politie en van de Veiligheid van de Staat.

In de onderstaande bepalingen zijn in de benaming « gerechtelijke officieren » begrepen de laboratoriumchefs, en in de benaming « gerechtelijke agenten » de laboratoriumoperatoren. Onder « leden van de gerechtelijke politie » dient men beide categorieën samen te verstaan.

Onder officieren en agenten van de buitendiensten van de Veiligheid van de Staat dient men de gezamenlijke hiërarchie van de buitendiensten te verstaan, van agent tot en met hoofdcommissaris.

Het pensioenstelsel van beide voornoemde diensten is precies hetzelfde.

De pensioenleeftijd van de leden der gerechtelijke politie en van de Veiligheid van de Staat moet van 65 op 60 jaar worden gebracht. Daarvoor pleiten ernstige argumenten.

1. In alle veiligheidsdiensten — in de ruimste zin van dit woord — of politiediensten geniet het personeel inzake

ficier d'un régime préférentiel de pensions par rapport aux fonctionnaires et agents de l'Etat, employés et ouvriers.

Les gendarmes, les militaires, les pompiers, les policiers communaux se trouvent dans ce cas.

La loi du 14 février 1961 a, d'une manière générale, tendu à unifier les divers régimes ou a abrogé des réglementations qui pouvaient être considérées comme excessives. C'est ainsi que les gendarmes recrutés après l'application de la « loi unique », ne peuvent plus obtenir la mise à la pension après 20 ans de service, comme c'était le cas antérieurement.

Ils doivent maintenant être âgés de 56 ans. Cet âge est porté à 60 ans pour les policiers communaux, les pompiers et les gardes champêtres ainsi que les brigadiers, en vertu de l'arrêté royal du 17 février 1961, pris en fonction de la loi unique.

Le moment de la mise à la retraite des militaires dépend de l'âge et du grade mais le maximum d'âge de la mise à la pension est de 60 ans et ce régime reste préférentiel.

2. Les considérations qui accordent un régime de faveur à ces catégories sont identiques à celles dont la police judiciaire et les services extérieurs de la Sûreté de l'Etat peuvent se prévaloir.

Il est indéniable que la P. J. et la S. E. sont des services de sécurité, ce qui signifie que leurs membres sont astreints à des prestations dont la durée et l'urgence requièrent une santé physique, nerveuse et morale très solide.

Les membres de la P. J. et de la S. E. doivent subir un examen concours qui comporte des épreuves physiques non négligeables.

C'est une preuve qu'on exige d'eux davantage que des candidats à des postes administratifs.

Les services de la P. J. et de la S. E. demandent des efforts exceptionnels et entraînent une mortalité considérable avant l'âge de 50 ans.

Le nombre des maladies de l'appareil circulatoire et du système nerveux apparaît très élevé chez les policiers.

3. La situation de la police judiciaire est assez singulière, sinon unique dans l'appareil administratif et judiciaire de la Belgique; un « préliminaire » de l'arrêté royal du 29 mars 1951 stipule en effet : « Considérant que l'arrêté royal du 2 octobre 1937 portant statut des agents de l'Etat n'est pas applicable aux officiers et agents judiciaires près les parquets et que ceux-ci n'appartiennent pas au cadre du personnel du Ministère de la Justice ».

Ce texte est clair; les membres de la police judiciaire de même d'ailleurs que ceux de la Sûreté de l'Etat (services extérieurs) ne sont pas des « administratifs ».

Ils ne font non plus partie de l'ordre judiciaire. Leur position indéfinie leur a valu, généralement des désavantages des deux catégories, sans en obtenir toujours, ni totalement, les bénéfices.

4. Dans le domaine si important des maladies professionnelles et des accidents du travail, il y aurait beaucoup à faire également. Les mesures propres à régler la situation particulière des officiers et agents judiciaires ainsi que ceux de la Sûreté de l'Etat devront faire l'objet d'une réglementation spéciale. Il ne nous a pas paru opportun de les inclure dans la présente proposition de loi et ces mesures feront l'objet d'une autre proposition.

pensioen een voorkeurregeling ten opzichte van het Rijkspersoneel, de bedienden en de arbeiders.

Rijkswachters, militairen, brandweert, gemeentepolitie-mannen verkeren in dat geval.

De wet van 14 februari 1961 streefde zoveel als mogelijk naar eenmaking van de diverse pensioenregelingen, en zij voorzag ook in de opheffing van reglementeringen die als overdreven konden worden beschouwd. Zo kunnen bij voorbeeld de rijkswachters die na de inwerkingtreding van de « eenheidswet » in dienst zijn gekomen, niet meer na 20 jaar dienst gepensioneerd worden, zoals dat vroeger het geval was.

Thans moeten zij 56 jaar oud zijn. Voor de gemeentelijke politie, de brandweert, de veldwachters en de brigadiers is die leeftijdsgrens op 60 jaar gebracht krachtens het koninklijk besluit van 17 februari 1961, dat ter uitvoering van de eenheidswet is genomen.

Het ogenblik van de pensionering der militairen hangt af van de leeftijd en de graad, maar de maximumleeftijd van de oppensioenstelling is 60 jaar, en dat blijft een voorkeursregeling.

2. De overwegingen welke hebben geleid tot een voorkeursregeling voor die categorieën zijn dezelfde als die welke kunnen worden ingeroepen door de gerechtelijke politie en de buitendiensten van de Veiligheid van de Staat.

Het is onbetwistbaar dat de gerechtelijke politie en de Veiligheid van de Staat veiligheidsdiensten zijn, wat betekent dat hun personeelsleden prestaties moeten leveren waarvan de duur en het dringende karakter een zeer sterke fysieke gezondheid, naast een sterk zenuwgestel en een stevig moreel vergen.

De leden van de gerechtelijke politie en van de Veiligheid van de Staat moeten een vergelijkend examen ondergaan dat niet te onderschatten lichamelijke proeven omvat. Daaruit blijkt dat van hen meer wordt gevraagd dan van de kandidaten voor administratieve betrekkingen.

De diensten van de gerechtelijke politie en de Veiligheid van de Staat vergen buitengewone inspanningen, en veel personeelsleden ervan overlijden vóór ze 50 jaar oud zijn.

Het aantal aandoeningen van de bloedsomloop en van het zenuwstelsel is bij politiemannen zeer aanzienlijk.

3. De toestand van de gerechtelijke politie is vrij eigenaardig en misschien wel enig in het administratieve en gerechtelijke apparaat van België; immers, in één van de consideransen van het koninklijk besluit van 29 maart 1951 kan men het volgende lezen : « Overwegende dat het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 houdende het statuut van het Rijkspersoneel niet van toepassing is op de gerechtelijke officieren en agenten bij de parketten, en dat deze niet behoren tot het kader van het personeel van het Ministerie van Justitie ».

Die tekst is duidelijk : de leden van de gerechtelijke politie evenals trouwens die van de Veiligheid van de Staat (buitendiensten) zijn geen « administratieve personeelsleden ».

Zij maken ook geen deel uit van de rechterlijke orde. Hun onzekere positie heeft hun doorgaans de nadelen van beide categorieën bezorgd, zonder dat zij er altijd of volledig de voordelen konden van verkrijgen.

4. Ook op het zo belangrijke gebied van de beroepsziekten en de arbeidsongevallen blijft er voor hen nog veel te doen. De maatregelen tot regeling van de bijzondere toestand der gerechtelijke officieren en agenten en van het personeel van de Veiligheid van de Staat zouden een speciale reglementering moeten vormen. Het leek ons niet opportuun ze op te nemen in het onderhavige wetsvoorstel en zij zullen het voorwerp van een ander voorstel worden.

5. Les membres de la P. J. et de la S. E. sont environ 800, soit respectivement 600 et 200. Leurs collègues des autres pays sont pensionnés à un âge moins élevé: 60 ans en Allemagne avec une prime de départ de l'ordre de 8 000 DM, 55 ans en France même pour les commissaires divisionnaires, ceci englobant depuis le 1er janvier 1968 tous les organismes de police, y compris les polices municipales; en Hollande, 60 ans depuis le 1er janvier 1967, au Grand-Duché de Luxembourg, 60 ans pour autant qu'on y totalise 30 ans de service actif. Il faut encore noter qu'en France ainsi qu'au Grand-Duché de Luxembourg, après 15 ou 20 ans de service actif, on ajoute une année par tranche de cinq ans pour la pension. Au Grand-Duché de Luxembourg, la pension est calculée sur base du dernier mois de traitement.

Il ne semble pas qu'il existe un seul pays où les policiers soient mis à la retraite à 65 ans.

Il faut préciser que l'âge moyen des brigades judiciaires et des services extérieurs de la Sûreté de l'Etat reste beaucoup trop élevé, malgré l'entrée d'éléments jeunes.

Les policiers qui ne sont plus aptes à remplir leur mission constituent une charge pour le service. A ce sujet, feu Monsieur Louwage, commissaire général honoraire aux délégations judiciaires dont l'autorité et la compétence ne pouvaient être mis en doute déclarait :

« Les membres de la police judiciaire âgés de plus de 60 ans ne sont plus aptes à remplir les prestations que leur imposent les services actifs. Le maintien de ces agents en fonction constitue un gaspillage des deniers de l'Etat. »

6. La commission paritaire consultative syndicale, présidée par un magistrat de la Cour de cassation et composée de hauts magistrats et de représentants des syndicats agréés, a admis qu'un abaissement de l'âge de la mise à la pension s'imposait.

7. Les éloges décernés chaque année au Parlement par des sénateurs ou députés de tous les partis doivent se concrétiser; il importe de marquer notre sollicitude vis-à-vis d'un très petit nombre d'agents dont la carrière est dange-reuse et nerveusement épuisante.

A une époque où, hélas, une recrudescence de la criminalité et de la violence est indéniable et exige une répression dynamique et constante, nous devons nous faire un devoir de rajeunir les cadres de la police judiciaire et de la Sûreté de l'Etat.

8. Nous espérons vivement que le Ministre de la Justice accordera son appui à cette proposition.

5. De gerechtelijke politie en de Veiligheid van de Staat tellen ongeveer 800 leden, namelijk 600, resp. 200. Hun collega's in andere landen worden op jongere leeftijd gepensioneerd: 60 jaar in Duitsland met een afscheids-premie van 8 000 DM., 55 jaar in Frankrijk, zelfs voor de afdelingscommissarissen, zodat sedert 1 januari 1968 alle politiediensten, inclusief de gemeentelijke politiediensten, daarin zijn opgenomen; sedert 1 januari 1967 is de grens op 60 jaar vastgesteld in Nederland, en dat geldt ook voor het Groothertogdom Luxemburg, waar de betrokkenen echter 30 jaar actieve dienst moeten hebben. Er zij nog vermeld dat men in Frankrijk en in het Groothertogdom Luxemburg, na 15 of 20 jaar actieve dienst, één jaar per vijf jaar dienst bijvoegt voor het pensioen. In het Groothertogdom Luxemburg wordt het pensioen berekend op basis van de laatste maandwedde.

Er schijnt geen ander land te bestaan waar politiemannen op 65-jarige leeftijd gepensioneerd worden.

Er zij op gewezen dat de gemiddelde leeftijd in de gerechtelijke brigades en de buitendiensten van de Veiligheid van de Staat veel te hoog blijft, ondanks de indienst-treding van jonge krachten.

Politie mannen die niet meer in staat zijn hun taak te vervullen, vormen een last voor de dienst. In dat verband schreef wijlen de heer Louwage, ere-commissaris-generaal bij de gerechtelijke delegaties, wiens gezag en bekwaamheid niet in twijfel kan worden getrokken :

« De leden van de gerechtelijke politie boven 60 jaar zijn niet meer geschikt om de prestaties te verrichten welke hun door de actieve dienst worden opgelegd. Het in dienst houden van die personeelsleden is een verkwisting van 's lands middelen. »

6. De syndicale paritaire raad van advies, die door een magistraat van het Hof van Cassatie wordt voorgezeten en uit hoge magistraten en vertegenwoordigers van de erkende vakverenigingen is samengesteld, heeft toegegeven dat de pensioenleeftijd moet worden verlaagd.

7. De lofbetuigingen die senatoren of volksvertegenwoordigers van alle partijen elk jaar in het Parlement uitspreken, moeten een vaste vorm krijgen; wij moeten onze bezorgdheid tonen jegens een zeer klein aantal personeelsleden met een gevaarlijke en zenuwslopende taak.

Nu de misdadigheid en het geweld ontegensprekelijk toenemen — wat een krachtige en aanhoudende beteugeling vereist — moeten wij het personeel van de gerechtelijke politie en van de Veiligheid van de Staat verjongen.

8. Wij hopen stellig dat de Minister van Justitie dit voorstel zal steunen.

E. E. JEUNEHOMME.

PROPOSITION DE LOI

Article premier.

Sans préjudice à l'application des lois du 21 juillet 1844, du 15 mai 1920 et du 14 avril 1965, les officiers et agents judiciaires près les parquets, les officiers et agents des services extérieurs de la Sûreté de l'Etat, seront mis à la pension à l'âge de 60 ans, pourvu qu'ils comptent 30 années de services admissibles.

WETSVOORSTEL

Artikel 1.

Onverminderd de toepassing van de wetten van 21 juli 1844, 15 mei 1920 en 14 april 1965, worden de gerechtelijke officieren en agenten bij de parketten, alsmede de officieren en agenten van de buitendiensten van de Veiligheid van de Staat op 60-jarige leeftijd op pensioen gesteld, mits zij 30 jaren geldige dienst tellen.

Art. 2.

La pension est calculée sur la base du traitement moyen de la dernière année, à raison de 2 % pour 20 ans et de 2,4 % pour chacune des années suivantes.

A partir de la 15ème année de service, il sera ajouté une année comptant pour la pension, par tranche de cinq années de service actif.

Art. 3.

Les dispositions qui précèdent sont applicables aux chefs de laboratoire et aux opérateurs de laboratoire de police scientifique de la police judiciaire près les parquets.

Art. 4.

La présente loi entre en vigueur le premier jour du mois qui suit sa publication au *Moniteur belge*.

26 mars 1969.

Art. 2.

Het pensioen wordt berekend op basis van de gemiddelde wedde van het laatste jaar, naar rata van 2 % voor 20 jaar en van 2,4 % voor elk der volgende jaren.

Met ingang van het 15e jaar dienst wordt, per vijf jaar actieve dienst, één jaar toegevoegd, dat voor het pensioen meetelt.

Art. 3.

De bovenstaande bepalingen zijn van toepassing op de laboratoriumchefs en de laboratoriumoperators van de wetenschappelijke politiediensten van de gerechtelijke politie bij de parketten.

Art. 4.

Deze wet treedt in werking op de eerste dag van de maand die volgt op de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*.

26 maart 1969.

E. E. JEUNEHOMME,
G. MUNDELEER,
P. DELFORGE,
G. VAN LIDTH DE JEUDE,
L. OLIVIER,
M. PIRON.